

30 Δεκεμβρίου, 1994

[ΠΙΚΗΣ, ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ/στές]

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΡΙΣΤΟΦΗ ΚΑΙ ΑΛΛΗ,

Εφεσείοντες,

v.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΛΑΣ Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Εφεσίβλητων - Εναγομένων.

(Πολιτική Έφεση Αρ. 8506)

Απόφαση — Αίτηση από τρίτο πρόσωπο για παραμερισμό απόφασης που εκδόθηκε ερήμην, και που κατά τον ισχυρισμό του η έκδοσή της επηρέαζε δυσμενώς τα συμφέροντά του — Δ.26, θ.15 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας — Αρχές που εφαρμόζονται — Στην προκειμένη περίπτωση η αίτηση απορρίφθηκε.

5

Η εφεσίβλητη 1 είχε εγείρει αγωγή εναντίον του εφεσίβλητου 2 για την αποπληρωμή χρέους £16.800 δυνάμει συναλλαγματικής ή και χρεωστικού ομολόγου. Ο εφεσίβλητος 2 δεν εμφανίστηκε στην αγωγή και εκδόθηκε απόφαση ερήμην του. Οι εφεσείοντες, με βάση απαιτήσεις τους εναντίον του εφεσίβλητου 2 για την αποπληρωμή ποσού που, όπως ισχυρίστηκαν, του είχαν εμπιστευθεί για κατάθεση σε υποκατάστημα της Τράπεζας Κύπρου και το οποίο είχε καταχραστεί, υπέβαλαν αίτηση, δυνάμει της Δ.26, θ.15 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας για τον παραμερισμό της απόφασης υπέρ της εφεσίβλητης 1. Το πρωτόδικο Δικαστήριο απόρριψε την αίτηση, διότι έκρινε ότι δεν επληρούντο οι προϋποθέσεις της Δ.26, θ.15 των Θεσμών και διότι θεώρησε την μαρτυρία για την στοιχειοθέτηση της απαίτησης των εφεσεϊόντων εναντίον του εφεσίβλητου 2 σαν αναξιόπιστη.

10

15

Αποφασίσθηκε ότι:

Προϋπόθεση για την νομιμοποίηση τρίτου να αποταθεί για τον παραμερισμό απόφασης στην οποία δεν είναι διάδικος, είναι ο άμεσος επηρεασμός του από αυτή τούτη την απόφαση σε βαθμό που να ταυτίζονται τα συμφέροντα του με εκείνα του εναγομένου ως προς την έκβαση της υπόθεσης. Η μελλοντική προοπτική επηρεασμού των δικαιωμάτων τρίτου να ανακτήσει οφειλή μη οριστικοποιημένη με δικαστική

20

25

- 5 απόφαση από τον εναγόμενο δεν νομιμοποιεί την επίκληση των προνοιών της Δ:26, θ.15 των Θεσμών, διότι στην αντίθετη περίπτωση κάθε διαδικασία εναντίον εναγομένου θα τελούσε κατά κάποιο τρόπο υπό την επιτήρηση προσώπων που είχαν αξιώσεις εναντίον του, θέση απαράδεκτη. Στην προκειμένη περίπτωση, ορθά το πρωτόδικο Δικαστήριο είχε απορρίψει το αίτημα.

Η έφεση απορρίφθηκε με έξοδα.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

- Jacques v. Harrison [1883] 12 Q.B.D. 136,*
- 10 *Windsor v. Chalcraft [1938] 2 All E.R. 751;*
- Birch v. Birch [1902] P. 62,*
- Savva v. Christodoulo and Savva v. Christodoulo ex. Raghīb Hafuz Hassan, II C.L.R. 3;*
- Hassan v. Yarim and Fakki, XI C.L.R. 96;*

15. Έφεση:

20. Έφεση από τους αιτητές κατά της διαταγής του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας (Νάθαναήλ, Ε.Δ.) που δόθηκε στις 27.6.91 (Αρ: Αγωγής 2781); με την οποία απορρίφθηκε η αίτηση των εφεσειόντων οι οποίοι είναι τρίτα πρόσωπα σε σχέση με την αγωγή, για τον παραμερισμό απόφασης, που εκδόθηκε υπέρ της εφεσίβλητης-ενάγουσας και εναντίον του εφεσίβλητου-εναγομένου; λόγω παράλειψης του τελευταίου να υπερασπιστεί την υπόθεση;

A: Χαβιαράς, για τον Έφεσειόντα..

Π: Σολομωνίδης, για τους Εφεσίβλητους;

25. *Cūr. adv: vult..*

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Γ..Μ: Πιτής..

30. ΠΙΚΗΣ, Δ.: Το θέμα που εγείρεται σ' αυτή την απόφαση είναι πρωτότυπο σε τούτο: Φαίνεται είναι η πρώτη φορά που το Ανώτατο Δικαστήριο καλείται να ερμηνεύσει την Δ:26 θ:15 των Θεσμών;

Πολιτικής Δικονομίας και να αποφασίσει ως προς τη φύση του συμφέροντος τρίτου προσώπου για να είναι παραδεκτή η παρέμβαση του για τον παραμερισμό απόφασης που εκδίδεται υπέρ του Α εναντίον του Β λόγω παράλειψης του τελευταίου να υπερασπιστεί την υπόθεση. Η Δ.26 θ.15 προβλέπει ότι τρίτο πρόσωπο το οποίο επηρεάζεται δυσμενώς (injuriouly affected) από απόφαση που εκδίδεται λόγω παράλειψης του εναγόμενου να εμφανιστεί σε αγωγή μπορεί να αξιώσει τον παραμερισμό της με την υποβολή αίτησης με κλήση στρεφόμενης τόσο εναντίον του ενάγοντα όσο και του εναγόμενου. 5

Η Σταυρούλλα Α. Γεωργίου, η εφεσίβλητη 1, ενήγαγε τον Τάκη Μιχαήλ Λαζαρίδη, εφεσίβλητο 2, για την αποπληρωμή χρέους £16.800,- οφειλόμενου βάσει συναλλαγματικής ή και χρεωστικού ομόλογου. Ο Λαζαρίδης στον οποίο επιδόθηκε η αγωγή παρέλειψε να εμφανιστεί και εκδόθηκε απόφαση στην απουσία του. Ο Ανδρέας και η Ελένη Χριστοφή, οι εφεσεϊόντες, με έρεισμα απαιτήσεις τους εναντίον του Λαζαρίδη, για την αποπληρωμή ποσού που του εμπιστεύτηκαν, όπως ισχυρίστηκαν, για κατάθεση σε υποκατάστημα της Τράπεζας Κύπρου και το οποίο καταχράστηκε υπέβαλαν αίτηση για τον παραμερισμό της απόφασης υπέρ της Σταυρούλλας Γεωργίου. Η αίτηση τους στηρίχτηκε στις διατάξεις της Δ.26 θ.15. 10 15 20

Το Επαρχιακό Δικαστήριο απέρριψε την αίτηση για δυο βασικά λόγους,

(α) Απουσία των προϋποθέσεων για επίκληση (εκ μέρους των εφεσεϊόντων) των προνοιών της Δ.26 θ.15, και

(β) Το αναξιόπιστο της μαρτυρίας για την στοιχειοθέτηση της απαίτησης των εφεσεϊόντων εναντίον του Λαζαρίδη. Η προσαχθείσα μαρτυρία θεωρήθηκε αόριστη ενώ η απόκρυψη γεγονότων την κατέστησε αναξιόπιστη. 25

Το πρωτόδικο δικαστήριο ενδιέτριψε τόσο στο ιστορικό όσο και στις προϋποθέσεις για την επίκληση της Δ.26 θ.15. Όπως υποδηλώνει ο πλαγιότιτλος της διάταξης αυτής η αρχή που ενσωματώνει πηγάζει από την απόφαση του αγγλικού εφετείου στην *Jacques v. Harrison* [1883] 12 Q.B.D. 136. Οι αρχές της δικαιοσύνης επιβάλλουν, όπως εξηγείται, την παροχή μέσου σε άμεσα επηρεαζόμενα πρόσωπα από δικαστική απόφαση να επιδιώξουν τον παραμερισμό της με την υιοθέτηση πρόσφορων δικονομικών μέσων. Στην Αγγλία η αρχή της *Jacques* τυγχάνει εφαρμογής ως θέμα πρωταρχικής του δικαστηρίου (βλ. *Annual Practice*, 1958, p. 616), ενώ στην Κύπρο θεσμοθετήθηκε με την υιοθέτηση της Δ.26 θ.15. Στην *Jacques* έγινε δε- 30 35

κτή αίτηση των ενυπόθηκων δανειστών κατά το δίκαιο της επιείκιας (equitable mortgages) για τον παραμερισμό απόφασης υπέρ των ιδιοκτητών για την ανάκτηση γης από τον κάτοχο-ενοικιαστή, ενυπόθηκο χρεώστη. Ο τελευταίος παρέλειψε να υπερασπίσει την αγωγή για ανάκτηση κατοχής λόγω παραβίασης όρων της ενοικίασης. Τα συμφέροντα των εφεσειόντων πλήγηκαν άμεσα γιατί απώλεσαν με την απόφαση που εκδόθηκε την ασφάλεια τους για την αποπληρωμή του χρέους. Στην απόφαση υποδεικνύεται ότι η πρώτη επιλογή του τρίτου προσώπου για τον παραμερισμό απόφασης στην οποία δεν είναι διάδικος, είναι να ζητήσει την άδεια του εναγομένου και να υποβάλει αίτηση για τον παραμερισμό της απόφασης εξ ονόματος του. Εάν αρνηθεί τότε παρέχεται η ευχέρεια για υποβολή αίτησης εναντίον και των δυο διαδίκων για τον παραμερισμό της απόφασης και την υποβολή υπεράσπισης. Η δεύτερη επιλογή αντανάκλαται στις πρόνοιες της Δ.26 θ.15.

Η μεταγενέστερη απόφαση του αγγλικού εφετείου στην *Windsor v. Chalcraft* [1938] 2 All E.R. 751 είναι εξ ίσου καθοδηγητική για τη φύση του συμφέροντος τρίτου για την αποδοχή αιτήματος του για τον παραμερισμό απόφασης στην οποία δεν είναι διάδικος. Στην υπόθεση εκείνη εγκρίθηκε (κατά πλειοψηφία) αίτημα των ασφαλιστών για τον παραμερισμό απόφασης που εκδόθηκε υπέρ του ενάγοντος για ζημία για προσωπικές βλάβες εναντίον του εναγομένου, του ασφαλιζόμενου, την οποία οι ασφαλιστές είχαν νομική υποχρέωση να ικανοποιήσουν. (Road Traffic Act, 1934).

Η αρχή η οποία προκύπτει και η οποία εμπεριέχεται στην Δ.26 θ.15 είναι ότι προϋπόθεση για την νομιμοποίηση τρίτου να αποταθεί για τον παραμερισμό απόφασης στην οποία δεν είναι διάδικος είναι ο άμεσος επηρεασμός από αυτή τούτη την απόφαση σε βαθμό που να ταυτίζονται τα συμφέροντα του μ' εκείνα του εναγομένου ως προς την έκβαση της υπόθεσης.

Κατά την ακρόαση ο κ. Χαβιαράς εισηγήθηκε ότι η Δ.26 θ.15 εύλογα παραλληλίζεται με την Δ.33 θ.15 η οποία παρέχει το δικαίωμα σε οποιοδήποτε πρόσωπο να εγείρει αγωγή για τον παραμερισμό λόγω δόλου απόφασης σε διαδικασία στην οποία δεν είναι διάδικος. Η αρχή της Δ.33 θ.15 θεμελιώνεται, όπως υποδηλώνει ο πλαγιότιτλος, στην αγγλική απόφαση *Birch v. Birch* [1902] P, 62 και ευρίσκει έρεισμα σε τουλάχιστον δυο κυπριακές αποφάσεις στις οποίες μας παρέπεμψε ο κ. Χαβιαράς. (*Savva v. Christodoulo and Savva v. Christodoulo ex Raghif Hafuz Hassan*, II C.L.R. 3 και *Hassan v. Yarim and Fakki and Another*, XI C.L.R. 96). Δε θα μας απασχολήσει η ερμηνεία της Δ.33 θ.15 εφόσο δεν αποτελεί επίδικο θέμα της

παρούσας διαδικασίας. Θέλουμε όμως να επισημάνουμε ότι υπάρχουν ορατές διαφορές μεταξύ της Δ.33 θ.15 και Δ.26 θ.15, οι εξής: Η Δ.26 θ.15 έχει ως λόγο την παράλειψη του εναγομένου να εμφανιστεί και την έκδοση απόφασης στην απουσία του, ενώ η Δ.33 θ.15 σκοπεί στον παραμερισμό αποφάσεων που εκδίδονται ως αποτέλεσμα δόλου. Η δεύτερη διαφορά είναι ότι η Δ.33 θ.15 δεν περιορίζει τα πρόσωπα τα οποία μπορεί να επικαλεστούν τις διατάξεις της σε εκείνα τα οποία επηρεάζονται άμεσα από την απόφαση τον παραμερισμό της οποίας επιδιώκουν.

5

Κρίνουμε ότι ορθά διαπιστώθηκε από το πρωτόδικο δικαστήριο ότι η αίτηση των εφεσειόντων στο Επαρχιακό Δικαστήριο δεν μπορούσε να βρει έρεισμα στην Δ.26 θ.15. Η μελλοντική προοπτική επηρεασμού των δικαιωμάτων τρίτου να ανακτήσει οφειλή μη οριστικοποιημένη με δικαστική απόφαση από τον εναγόμενο δε νομιμοποιεί την επίκληση των προνοιών της Δ.26 θ.15. Αν τούτο συνέβαινε κάθε διαδικασία εναντίον του εναγόμενου θα τελούσε κατά κάποιον τρόπο υπό την επιτήρηση προσώπων που είχαν αξιώσεις εναντίον του, θέση απαράδεκτη.

10

15

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα.

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα.

20